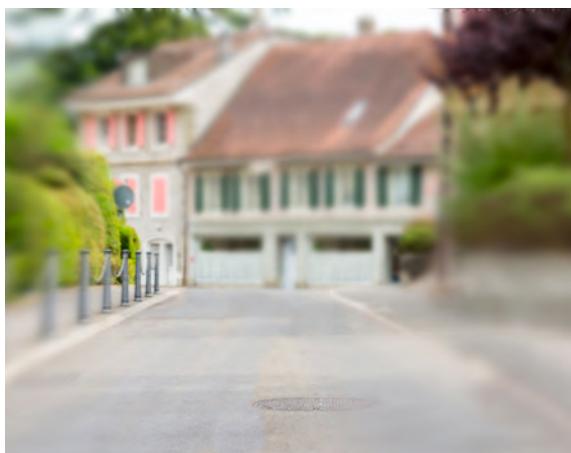

Taip mato sveikas žmogus

Taip blogėja regėjimas progresuojant glaukomai

Konsultavo:
Lietuvos Glaukomos Draugija
Prof. I. Janulevičienė
Doc. L. Kuzmienė

Leidinj remia: Santen

Glaukoma - klastinga liga

Bet aklumo galima išvengti!

Kas yra glaukoma?

- Glaukoma – lėtinė progresuojanti akių liga, kuri gali sukelti neišgydomą aklumą.
- Žmonėms virš 40 metų amžiaus dažniausia aklumo priežastis yra glaukoma.
- Ligos pradžioje ilgą laiką gali nebūti jokių nusiskundimų.
- Regėjimo sutrikimai pasireiškia esant jau toli pažengusiai glaukomai.

Kodėl susergama glaukoma?

Akyje nuolat vyksta akies skysčio apykaita. Kai padidėja akies skysčio gamyba arba sutrinka jo nutekėjimas – **pakyla akies spaudimas**. Regos nervo pažeidimas gali atsirasti ir dėl sutrikusios kraujotakos. Dėl nervinio audinio pakenkimo sutrinka regėjimo pojūčio perdaivimas iš akies į smegenis, pakinta regėjimo laukas (akiplotis), negrįztamai pablogėja matymas. Jei pacientas nesigydo arba nežino apie savo ligą, ilgainiui žūsta regos nervas ir akis apanga.

Kaip nustatoma glaukoma?

Akių gydytojas jvertina regos aštrumą, tonometru pamatuoją akių spaudimą, perimetru ištiria regėjimo lauką, specialaus lėšio pagalba ištiria priekinės kameros kampą, oftalmoskopu apžiūri regos nervą. Šiuolaikinės technologijos leidžia specialios aparatūros (tomografų) pagalba objektyviai išmatuoti ankstyvus pokyčius regos nerve, tinklainėje. Tai užtikrina ankstyvą ligos diagnostiką.

Glaukoma diagnozuojama nustačius patologinius akispūdžio svyravimus, specifinius regos nervo pažeidimus ir pakitimus akiplotyje.

Kada reikia pasitikrinti dėl glaukomos?

- Jei Jums virš 40 metų, būtina apsilankyti pas akių gydytoją bent kartą per metus.
- Turite susirūpinti, jei Jūsų šeimoje yra sergančių glaukomos, nes **ši liga gali būti paveldima**.
- Jei esate trumparegis, sergate diabetu, Jūsų žemas krauso spaudimas ar nuolat vartojate medikamentus dėl aukšto kraujospūdžio, vartojate steroidinius hormoninius vaistus – Jums padidėja rizika susirgti glaukoma.

Tik reguliarus akių patikrinimas leidžia anksti nustatyti šią ligą.

Kokios yra glaukomos formos?

Yra šios glaukomos formos:

- dažniausia – pirminė atviro kampo glaukoma,
- retesnė – antrinė uždaro kampo glaukoma.

Antrinė glaukoma gali išsvystyti dėl kitų akių ligų, traumų ar sisteminių bendrinių organizmo ligų.

Glaukoma galima susirgti ir esant normaliam akispūdžiui – tai vadinama normalaus akispūdžio glaukoma. Kartais nustatomas padidėjęs akispūdis, bet nėra glaukomai būdingų akiplotio ar regos nervo defektų – tai vadinama akies hipertenzija.

Kas yra glaukomos priepuolis?

Ši glaukomos forma pasitaiko rečiau, bet pasireiškia staigiu akies ir/ar galvos skausmu, yra lydima daugelio simptomų. Akies spaudimas pakyla, akis parausta, pradeda labai skaudėti, pablogėja matymas, aplink šviesos šaltinį gali rodyti spalvoti ratilai. Gali skaudėti galvą, pykinti.

Atsiradus šiemis simptomams, reikia nedelsiant kreiptis į akių gydytoją.

Kaip gydoma glaukoma?

Glaukomos gydymo tikslas – sumažinti akispūdį tiek, kad apsaugoti regos nervą nuo pakenkimo. Kiekvienam pacientui nustatomas individualus siektinas akispūdžio dydis.

Dažniausiai glaukoma gydoma akių lašais, kuriuos **reikia lašinti nuolat**, pagal gydytojo paskyrimą, kasdien tuo pačiu metu, nes taip sumažinami akispūdžio paros svyravimai. Glaukoma sergantys pacientai, priklausomai nuo ligos progresavimo rizikos, turi būti nuolat sekami akių gydytojo (1–2 ar 3–4 kartus per metus).

Ilgą laiką lašinant tuos pačius lašus, jų efektas gali išsekti arba gydymas nebūti toks efektyvus – tuomet, nežiūrint taikomos terapijos, glaukominiai pažeidimai gilėja. Skirtingi vaistai skiriasi veikimo trukme, todėl vienus lašus reikia lašinti 2–3 kartus, kitus – tik kartą per dieną. Kartais sulašinus lašus gali atsirasti nemalonų pojūčių – akių perstėjimas, galvos skausmas, širdies veiklos sutrikimai, dusulys ir t.t. Tuomet reikia kreiptis į akių gydytoją ir koreguoti gydymą.

Jei skiriami lašai pakankamai nesumažina akispūdžio arba yra prastai toleruojami, kai kurias glaukomos formas galima gydyti lazeriu. Operacinis gydymas glaukomos atveju taikomas, kai liga progresuoja, nežiūrint skirto terapinio gydymo. Chirurginio gydymo tikslas – sumažinti akispūdį ir sustabdyti glaukomos progresavimą. **Operacinis gydymas neatstatuo prarasto regėjimo.**

Jei sergate glaukoma:

- Reguliariai tikrinkitės pas akių gydytoją.
- Nuolat lašinkite lašus.
- Turėkite lašų atsargą, jei planuojate išvykti.
- Pasirūpinkite šeimos nariais – jie taip pat gali susirgti, todėl turi pasitikrinti akis.

Atminkite, kad regėjimo išsaugojimas priklauso tik nuo Jūsų pačių!